

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila [se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravnništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Naprednim volilecem v krškem, kostanjeviškem, mokronoškem in trebanjskem okraju!

Ponosem sem, da mi je skoraj vsak tretji volilec vašega volilnega okraja pri zadnjih državnozbornih volitvah zaupal svoj glas. Tembolj sem ponosen, ker vem, da so za našo stranko glasovali le razboriti in junaški možje, ki se niso vpognili pod nečuten pristiskom gospodujoče farovške gospode in njenih najpodlejših sredstev. Bodite tudi vi ponosni na število 2779 glasov! V zahvalo Vam obljubujem, da Vas po volitvah ne bom pozabil in da Vam bom z delom dokazal, da sem bil vreden Vašega zaupanja. Združeni pa hočemo nasprotnikom ustvariti v našem volilnem okraju take razmere, da je bila 13. junija za nje zadnja zmaga!

Na delo do popolne zmage!!

Adolf Ribnikar.

Žalosten izid državnozbornih volitev za klerikalce.

Veselo življenje je zavrelo po naši deželi. Kakor spomladnje cvetke, probuja se iz spanja mlado življenje narodno-napredne stranke. Kakor iz groba vstaja naš kmet, hrepeneč po svobodi in boljši bodočnosti.

Velikanski napredek kažejo za nas zadnje državnozbornе volitve. Klerikalci so dobili 53.138 glasov, neklerikalnih glasov pa je bilo na Kranjskem 26.829. Z drugimi besedami se to pravi, da je na Kranjskem vsak tretji volil protiklerikalno. Ta uspeh je presenetil vse in klerikalni voditelji so kar poparjeni, ker vidijo v tem izidu že svojo smrt in pogin. Ne smemo pozabiti, kaj so klerikalci v zadnjih letih delali in kako postopali! Z zvižajo, hudobijo, lažjo in obrekovanjem, nasilstvom ter hudodelstvom so si prilastili večino v deželnem in državnem zboru. Odkar vladajo, poznajo volilce samo pred volitvami, odkar gospodujejo, le svoj profit na škodo volilcev!

Polniti farovško malho in prazniti kmečke župe, to je glavno prizadevanje

klerikalcev. Nesramni, predrzni, napihnjeni in nevarni so postali klerikalci v zadnjih letih. Vse hočejo strahovati, vse spraviti pod svoj podplat. Kdor se jim ne ukloni, ga preganjajo in tudi če treba, neusmiljeno mučijo. Krščanske ljubezni, ki jo je Jezus Kristus tako lepo učil, ne poznajo, kadar gre za njihove koriste. Na deželi so ljudje že čisto obupali iz samega strahu pred farško gospodo. Eden drugemu že ljudje ne zaupajo, ker se boje izdajice in preganjanja od župnika ali kaplana. Vsi skupaj se tresejo pred to strahovlado. Kako klerikalci uporabljajo za pridobivanje posvetne moči vsako orožje, to se nam je pokazalo pri zadnjih volitvah.

Nobena laž ni bila premajhna, nobena beseda pregrda, nobena hudobija prestrašna, ki bi je klerikalci ne porabili v boju zoper svoje nasprotnike.

Najizdatnejše sredstvo pa je na deželi zopet bila vera. Iz spovednice, raz prižnice besede, marveč samo hujskanje zoper našo stranko, samo ostudno in grdo politiko. Sam škof se je spustil v boj. Namesto plemenitih, blažilnih besed, je napisal političen letak, ki tako nesramno blati naše napredne kandidate, da se bo moral še škof radi njega zagovarjati pred sodiščem.

Jezus Kristus bi se zjokal, ko bi bral tako nemarno pisanje, kot je bilo ono pastirskega lista škofa Jegliča. Duhovščina je dobila po celi deželi strog ukaz, pod kaznijo odstavljenja, da mora agitirati za klerikalne kandidate. Vera, cerkev in politika, to gre danes pri nas vse v en koš. In zakaj? Ker se duhovščina boji, da bi kmet, da bi posvetni ljudje ne imeli več oblasti v rokah kot oni. Pod neznosnim pritiskom in neznosnim strahovanjem in nasilnostmi od strani duhovščine, so se vršile zadnje volitve. Zato pa je število neklerikalnih glasov tako častno, tako lepo, da smo lahko nanj ponosni in da iz njega lahko posnamemo, kaj imamo storiti, da staremo do prihodnjic farovško strahovlado.

Pametni, brihtni ter izobraženi in boljši ljudje so glasovali neklerikalno. Za-

peljani in bojazljivci so glasovali tako, kot so jim ukazali zeleni kaplani in njihovi hlapei (mežnarji). Pri nas so bili možje-značaji, tamkaj podrepniki in neznačajneži.

V svojo lastno skledo so pljuvali kmetje, ki so metali v koš glasovnice za klerikalnega kandidata. Sam hudič jih je zmotil, sam satan zapeljal. Čez eno leto ali pa dve pa se bodo kesali, ko bodo še bolj trpeli kot danes. Prepozno bo za več let!

Škoda je le, da narodno-napredna stranka ni že prej postavila na deželi kandidatov. Ako bi se že več let v vseh okrajih neprenehoma delalo in odpiralo ljudem oči, bi že zdavnaj klerikalce vrag vzel. A kar je zamujeno, je zamujeno. V bodoče bo treba drugače. Ogromna številka 26.829 neklerikalnih glasov naj bo dokaz, da so na deželi še naprednjaki, da je na deželi še veliko, veliko mož, ki se ne dajo več preganjati in uničevati od farjev. Ta številka naj bo našim voditeljem v spodbudo, da takoj začno delati za naprej.

Množice dobrega, odločnega našega ljudstva čakajo le na svoje odrešenike in pomočnike. Klerikalcem te številke zvone mrtvaško pesem, za naprednjake pa potrkavajo dan vstajenja, dan popolne svobode in popolne zmage. Klerikalci padejo, gredo v smrt, v pogin!

Možje, junaki, na delo! Pri prihodnjih volitvah moramo streti klerikalno premoč! Na delo torej!

Prošnja.

Pri zadnjih volitvah so nasprotniki, osobito duhovščina zagrešili toliko nasilstev in sleparij, da ne smejo ostati nekaznovane, ako hočemo, da bi se v bodočnosti vršile volitve na pošten način. Prosimo somišljenike, da nam vsak najmanjši slučaj takoj s pričami sporoče, da lahko vse potrebno ukrenemo!

Uredništvo »Slov. Doma«.

Državnozbornske volitve na Kranjskem.

1. Ljubljana:

Dr. Ravnihar 2666, dr. Gregorič 1642, dr. Eger 583, Kristan 730, neveljavnih 19, praznih 50.

2. Ljubljanska okolica:

Dr. Šusteršič 4955, Tribuč 1317, Kristan 1355, razcepljenih 61, neveljavnih 141, praznih 83.

Leta 1907 je bilo oddanih 1615 protiklerikalnih glasov, letos pa — če ne upoštevamo neveljavnih glasovnic 2816.

3. Radovljica-Tržič:

Pogačnik 4007, dr. Triller 758, dr. Dermota 1214, razcepljenih 11, neveljavnih 152.

Leta 1907 je bilo oddanih 1374 protiklerikalnih glasov, letos pa 1983.

4. Kranj-Škofja Loka:

Demšar-Čoč 5103, Demšar-Strojevec 2184, Udovč 45, razcepljenih 132, neveljavnih 81, praznih 77.

Leta 1907 je bilo oddanih 458 protiklerikalnih glasov, letos pa 2388.

5. Kamnik-Brdo:

Dr. Krek 4832, dr. Tavčar 374, Sršen 1136, razcepljenih 217, neveljavnih 116, praznih 63.

Leta 1907 je bilo oddanih 730 protiklerikalnih glasov, letos pa 1790.

6. Vrhnik - Logatec - Idrija - Cerknica: Gostinčar 4890, Sicherl 1857, Kristan 1355, razcepljenih 29, neveljavnih 66, praznih 61.

Leta 1907 je bilo oddanih 1552 protiklerikalnih glasov, letos pa 3302.

7. Postojna-Vipava:

Dr. Žitnik 6559, dr. Novak 1383, Kopač 737, razcepljenih 334, neveljavnih 271, praznih 213.

Leta 1907 je bilo oddanih 3161 protiklerikalnih glasov, letos pa 2667.

8. Litija-Radeče:

Povše 4895, Reisner 1395, Bartl 870, razcepljenih 188, neveljavnih 110, praznih 69 glasov.

Leta 1907 je bilo oddanih 1334 protiklerikalnih glasov, letos pa 1522.

9. Krško - Mokronog - Kostanjevica-Trebnje:

Hladnik 5722, Ribnikar 2779, Hrastovčan 65, razcepljenih 163, neveljavnih 182.

Leta 1907 je bilo oddanih 2282 protiklerikalnih glasov, letos pa 3007.

10. Ribnica - Lašče - Žužemherk:

Jaklič 4394, Višnikar 101, Pucelj 1063, razcepljenih 19, neveljavnih 27, praznih pa 45 glasov.

Leta 1907 je bilo oddanih 697 protiklerikalnih glasov, letos pa 1228.

11. Metlika-Črnomelj-Novo mesto:

Jarc 6139, Majerle 1561, razcepljenih 297, neveljavnih 194.

Leta 1907 je bil izvoljen Šuklje brez protikandidata in je bilo takrat oddanih 74

neveljavnih glasovnic, razcepljenih pa je bilo 97 glasov.

Vsega skupaj je bilo torej v slovenskih okrajih na Kranjskem oddanih glasov 79.967. Dobili so jih klerikalci 53.138, torej je bilo oddanih 26.829 protiklerikalnih glasov. Dobra tretjina vseh volitev je torej glasovalo proti klerikalcem. Narodno-napredni kandidati sami so dobili 18.637 glasov, socialni demokratje pa 6306 glasov. Napredek je torej impozanten!

Razgled po Kranjskem

r Državnozbornske volitve v Ljubljani. V Ljubljani je imel napredni kandidat dr. Ravnihar boriti se zoper tri nasprotni kandidate: klerikalnega, nemškega in socialno-demokatičnega. Klerikalci so uganjali velikanska nasilja. Napredni kandidat je prišel v ožjo volitev, pri kateri pa prav gotovo zmaga.

r. Dr. Šusteršiča so nagnali v nedeljo popoldne v Šiški pri Ljubljani naprednjaki in socialisti. Ko je prišel v Šiško, so ga pozdravili z »dober dan, Žlindra!« Na vrta pri Zajcu je videl polno ljudi, ali ne svojih. Šel je v sobo k svojim 60 zborovalcem. Tak strah ga je obšel, ko so šli oni z vrta za njim, da je telefoniral v Ljubljano po orožniško pomoč. Poslali so v Šiško 40 orožnikov čuvat Šusteršiča. Dr. Šusteršič je ukazal pozneje na cesti tri delavce aretirati; uklenili so jih in peljali v zapor, dasi mu niso ničesar hoteli. To je lep poglavar Vseslovenske ljudske stranke, lep prijatelj ljudstva!

r Ljubljanski škof preganja sedaj tri duhovnike. Ko se je vrnil iz svete dežele, je prepovedal najprvo upokojenemu župniku Breetu v Ljubljani mašo za nekaj dni, češ, da agitira za napredno stranko. Župnik mu je krepko odgovoril, da bi ga bilo sram biti v klerikalni stranki, kjer se nahajajo razni izvržki. Škof je potem odvzel mašo vpokojenemu župniku iz Istre Škrjancu, ki biva v Ljubljani, v svojem domačem kraju; mož se ne strinja z divjanjem klerikalne stranke; zato je moral biti kaznovan. — V Trnovem v Ljubljani je že dolgo vrsto let mestni župnik Vrhovnik. Vzoren duhovnik je, ničesar mu ne morejo očitati klerikalci, ali trn v peti jim je bil le zategadelj, ker je miren duhovnik, duhovnik v pravem pomenu besede. Sedaj na magistratu v Ljubljani ni župana, marveč še vedno vladni komisar. Župnijsko mesto v Trnovem pa oddaja magistrat. Zato hoče škof Jeglič sedaj hitro odstraniti Vrhovnika ter hitro s pomočjo vladnega komisarja spraviti na ono mesto kakega divjega politikujočega duhovnika. Vrhovniku je ukazal, da mora tekom 14 dni prositi za upokožitev, češ, da ne uživa več zupanja svojih faranov, da mora torej v pokoj. — Tako torej preganja škof Jeglič

tistega, katerega je »Slovenec« že imenoval svetnika, duhovnike, ki mu niso po volji. Jegličeva gonja proti Vrhovniku je vzbudila med Trnovčani veliko ogorčenje. Vsak pošteno misleči človek se mora zgrazati nad nasilstvom »svetnika« Jegliča!

r Državnozbornske volitve na Kranjskem. V prihodnji številki priobčimo natančne številke o izidih v posameznih občinah. Te številke hočemo primerjati s številkami državnozbornske volitve l. 1907. Videli bomo, kako smo se v posameznih občinah opomogli ni napredovali. Te številke vam bodo pa tudi navodilo za bodoče naše delovanje.

r Želje in nasveti glede mednarodnega poštnege prometa. Prihodnji svetovni poštni kongres se zbere v Madridu ter se bode posvetoval o izpremembah, izpopolnitvah ter novih uredbah, ki se izkažejo za potrebne v mednarodnem poštnege prometu. Interesente in občinstvo sploh vabimo tem potom, da sporoče svoje želje in eventualne nasvete, tičoe se mednarodnega poštnege prometa trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

r Malokatero blago se je v tako kratkem času tako priljubilo, kakor Kolinska kavna primes. Vzroka ni težko uganiti: Vzrok je izvrstna kakovost tega blaga in pa dejstvo, da je Kolinska kavna primes pristno domače blago iz naše Kolinske tovarne v Ljubljani. Iz teh dveh glavnih vzrokov so vse slovenske gospodinje že sklenile, da ne marajo kupovati nobenega drugega blaga te vrste več, razven Kolinsko kavno primes. Kajti one dobro vedo, da koristijo — če kupujejo Kolinsko kavno primes — predvsem sebi, pa podpirajo obenem domače podjetje, kar je dolžnost vsakega zavednega Slovenca in vsake resnične Slovenke.

o Dolenjske novice o

d Vače. Državnozbornske volitve so končane. Sicer nam danes še ni znan izid drugih krajev, vendar pa moramo konstatirati, da smo mi z izidom zadovoljni, kljub temu, da so klerikalci zmagali s tremi glasovi večine. Oddanih je bilo 121 glasov. Od teh je dobil Povše 62 in naš kandidat, gosp. deželni poslanec Reisner, 59. Zmaga je res na nasprotni strani, toda to ni lastnovoljna zmaga, temveč le boječnost pred duhovniki. Kaplan je obletel vse vasi ter hodi od hiše do hiše. Pripomogle so k ti zmagi tudi tretjerednice in marinarice. Zavedni volilci naše stranke pa so oddali svoje glasove svojevoljno in brez vsake agitacije, zavedajoč se svojega težkega položaja, ki jim ga pripravlja klerikalstvo. Na takšen način so prišli ti pobožni hinavci do zmage, naj za danes navedemo le en slučaj. Ko je bila nekemu volileu na binkoštno nedeljo, nahajajočemu se v Bazistovi trgovini, dostavljena glasovnica, mu jo neki dolgin vzame iz roke ter nese Bazistu. Ko se je vrnil, je rekel, naj pride le na

dan volitve ponjo, ker bo dobil že kar podpisano. Taka je torej pri klerikalnih volilnih svoboda. Mi na taki podlagi niti zmage ne maramo. Prišel bo čas, ko bo zmagala zavednost in ne pritisk od duhovščine in njihovih mešetarjev.

d Novo mesto. Novomeška sokolska župa priredi v nedeljo dne 2. julija t. l. svoj III. župni zlet v Črnomelj. Ker je ravno ta kraj ogrožen od narod. nasprotnikov, bode ta izlet velikega pomena, da se probudi sokolska ideja in narodno - napredna zavest v Črnomlju. Pričakovati je torej, da se tega izleta udeleži kar največje število, ter da ne izostane noben član novomeške sokolske župe. Računa se tudi na druge brate Sokole in posetnike, tako da bode ostal ta sokolski polet v Črnomelj vsakomur v živem spominu, ter da bode istodobno ustanovitelj novih sokolskih društev v tem potrebnem obmejnem ozemlju.

d Št. Jernej. V šentjernejški občini organizuje se neka četrt, dosedaj še nerazkrinkana politična stranka, ki bi po svojem delovanju zaslužila naslov »občinska brivnica«. Ta stranka je sedaj še neznatna, vendar pa se zna, ako jo mi občani takoj v kalu ne zadušimo, razviti do popolnosti. Moj namen ni, vam občani predložiti podrobna prihodnja delovanja te »občinske brivnice«, ker mi manjka tukaj za to potrebnega prostora. Kar je vsakemu znano, vršile se bodo, mogoče že tekom dveh mesecev občinske volitve v šentjernejški občini. Da bi te volitve kolikor mogoče izkoristila »občinska brivnica«, najel je nek, vsakemu dobro znan človek od Št. Jakoba vse peklenške sile, da bi se spravil na županski stolec. To je tisti človek, ki je šel vedno roko v roki z bivšim slugo. Ta človek denuncira na najbolj nesramen način župana in tajnika pri deželni odboru. Ta človek, kateremu je geslo »lastna korist«, naj bi sedel na županskem stoleu, da bi lažje bril občino na vse mogoče načine? Ne, in zopet ne! Pribito dejstvo ostane to, da je tukajšnji občinski odbor v neki seji sklenil, da naj se nekemu lovskemu čuvaju plačujejo noge od ustreljenih vran po 10 vin. par. Ta človek, ki misli sedaj zasedi županski stolec, pa pobira mlade vrane iz gnezd — katere gotovo v obari poje — noge prinese pa v občinski urad prodat in pravi, da naj si občinci žovco iz njih skuhaajo. Upam, da mu bodo občinci pošteno žovco skuhali o priliki občinskih volitev. — Tak človek, kateri si upa že sedaj za tako neznamen dohodek občino briti, naj bi bil naš župan, »šentjernejškega gnezda« in ta »velki mož« pa njegov namestnik? Mar misli, da smo šentjernejški občani tako na glavo padli, da ne bi vedeli, kam pes tace moli? Ta bi bila lepa, da bi »brivci« našo, sedaj vzorno občino komandirali. Človek, ki zna komaj do pet šteti, naj bi upravljal občinsko premoženje. Da bi lažje ta svoj namen dosegel, sestavil je neko čekarijo na deželni odbor, katero je

tudi nekaj, dosedaj pametnih občinskih zastopnikov sopodpisalo, in predlagal, da naj deželni odbor ukazoma občinskega tajnika odstavi ter naj se služba podeli — mačku v žaklju. Seveda občinski tajnik mu je trn v peti in gad na prsih, ker ve, da je v stanu tako osebo popolnoma razkrinkati in ker mu ne pusti po uradnih aktih brskati v občinskem uradu. Komaj, da se je občinski urad malo v red spravil pod vodstvom sedanjega župana in občinskega tajnika, pa naj bi nam taka zgagica trudapolno delo zopet razdjala. Javnost bo priznala, če ji le površno obrazložim razmere, da nima naš tajnik nikakor medenega kolača na svojem stališču. Borih 70 krone mesečne plače, dela čez glavo, nikakih stalnih uradnih ur — ob nedeljah in praznikih od 7. zjutraj do 4. ali še delj popoldne in veliko drugih sitnosti — zato mislim, da ne bode krokodilovih solz pretakal, ako zapusti tako mastno službo. Saj bi bil šel že davno stran radi neznosnih razmer, da ga drugi občani ne tolažimo. Mar misli tako človeče, da občinski tajniki na češpljah rastejo, da si upa tako proti njim nastopati. Taka duševna reva, ki vsled lenobe in zanemarjenja svoje kmetijske propada, hoče sedaj postati župan. Svojega grunta se drži, grunta, ne pa politiko uganjati, če ne se bo pa grunt tebe prijel in te bo pognal v svet, kakor je že marsikogar. To za danes, drugič mogoče več! O vas, g. župnik, ki ste sotrudnik, pa položim za sedaj še prst na usta. Farani vas že itak dobro poznajo. Pripomnim le, če me prisilite, da vrečo vaših grehov razsujem v javnost, sem vam v stanu izvrstno zabeleži »farovško kašo«. **Šentjernejčan.**

Trebnje - Dobrnič. Kakor delajo naši dosedanji poslanci na debelo, tako so poskusili tudi na drobno. Kako skrbijo ti kmečki prijatelji za kmeta, dajo nam občini Dobrniče in Trebnje krasen vzgled. V obeh občinah je pobila toča, v trebanjski so bile poškodovane najbolj vasi Repče in Vrh Trebnje. Podpora, ki bi jo morali dobiti po toči ponesrečeni kmetovalci, so hoteli kratkomalo vtakniti v svoj žep. — Ubogo ljudstvo, ki je naravnost stradalo in hrepeneče čakalo podpore, je obupavalo, kajti podpora ni hotela in ni hotela priti. Mnogi so si zato tudi izposodili denarja, ker so mislili, da dobijo gotovo podporo v denarju in ga bodo potem vrnili svojim upnikom. Res je prišla podpora, toda kam? Šla je v nikdar polno klerikalno bisago. Zgodil se je pa čudež. Državni zbor je bil razpuščen, klerikalci so videli, da se bližajo volitve in spomnili so se podpore. Kar zremo, da jo dobimo. Pa kakšno! Ponudili so nam koruzo in krompir za kakih 20—40 vin. cenejše, kakor pri naših nomačih trgoveih. **Dobiti bi pa morali okoli 40 tisoč kron.** Tisočake so bili menda že napravili in zato so nas hoteli potolažiti in zamašiti usta z gnilim krompirjem in koruzo, kar bi pa morali — kakor omenjeno — še kupiti. Utemeljili so to posto-

panje s tem, češ, da so kmetje pijanci in bi denar zapravili. Prišel je shod v Dobrničah. Bil je precej buren. Župniku Kralju je bilo takoj tako slabo, da je izginil, kakor kafra. Bral mu je levite g. Šlajpah iz Velike Loke, in sicer take, da se menda ne bo več predrznil nastopiti na kakem shodu. Vprašanje o podpori je zastavil g. Al. Šlajpah. Mesto, da bi bil poslanec dr. Zajec nato odgovoril, je preklinjal kakor Čič. O vsem je govoril, samo o podpori nič. — Klel je, da se je vse kadilo. Bil je to lep prizor: nad njim je viselo razpelo, pod njim je pa preklinjal katoliški poslanec dr. Zajec. Strast proti naprednim kmetom je bila tako velika, da je pozabil celo na boga. Razume se, da s preklinjanjem nismo bili zadovoljni. Slišali so se glasovi: Vrzimo hudiča dol! Le bajoneti so vas rešili, da niste čutili nejevolje izstradanega ljudstva. Kako hud pritisk je bil na shodu in kak strah je obšel zastopnike naših ljudi, se vidi iz tega, da smo dobili koruzo zastonj, krompir smo jim hvaležno odklonili. Četudi smo revni, imamo kljub temu ponos in ne pustimo, da bi nas od naših glasov, voljeni poslanec imenoval barabe! To si zapomnite. Vprašanje, zakaj si upajo klerikalni poslanci tako odirati svoje volilce, imenovati jih pijance in barabe, ni lahko. Saj se jim vendar ni treba bati, da bi ljudstvo kakega drugega izvolilo. Nesrečni in zaslepljeni narod bi celo farovško kuharico volil, ako bi gospod iz farovža tako rekli. Ako pa poslanci prihajajo s praznimi rokami in nam jemljejo še celo to, kar je naše, tedaj pa začnemo zabavljati čez nje.

d Št. Rupert. Tukaj se je dne 20. maja ponesrečil kmetski fant Ivan Ložina. Padel je s stopnic. Pri padcu si je razbil lobanjo. Kmalu potem je umrl. Bil je v cellem okraju priljubljen. Bil je ud gasilnega društva, in sicer trobentač od ustanovitve društva. Dne 23. maja je bil pogreb. Gasilno društvo ga je častno spremilo. Bodi mu zemljica lahka!

d Mokronog. (Iz potne torbice.) Pred par dnevi mi je prišla v roke ena prejšnjih številčk »Smdljivca«, kjer je »potnik po mokronoški dolini« stresal svoje »pametne« misli. Takrat se mi je zasvetilo, kdo bi bil ta vandrovce in prišel sem do prepričanja, da je to landštrajhar. Vidite, g. urednik, ta landštrajhar se je obrnil na mokronoško zadrugo obrtnikov in ker ta potepuhom in postopačem ne da podpore, kar je tudi prav, je tega reveža tako ujezilo, da je šel svojo jezo hladiti v »Lažiljuba«. Misli je, da jo bo ometal z blatom, pa je vse blato odletelo na njega nazaj. — Najprej očita zadrugi, da se vrše preizkušnje v gostilnah. — Aha, to je prav, ampak povedati bi moral tudi, da je temu kriv njegov prijatelj in somišljenik. Tega reveža seveda ni vedel, zato, ker mu ni znan pregovor: »Pometaj pred svojim pragom!« Ja, če bi imel ta landštrajhar lepo navado, stikati tudi po klerikalnih sme-

teh, pa bi izvedel, da živi v Mokronogu gotov nadučitelj Pirnat, izvedel bi tudi, da je ta gotovi nadučitelj tajnik odbora za ustanovitev obrtno - nadaljevalne šole in končno bi izvedel, da ta nadučitelj ni v vsem času svojega tajniškega delovanja niti z mazincem ni ganil v prospeh tega podjetja. Tako, da izgleda malo drugače. Pa pije se pri skušnjah, pravi landštrajhar. Kaj pa v farovžih, koder kuje laži za »Smradoljuba« tako slabo fotrajo in pasejo, da se mi sline cede po istem litru vina, ki ga spišejo dva ali trije v gostilni? Že mogoče, saj imajo kot se govori, landštrajharji želodce brez dna. In da ne bo žejen, pa ga povabimo, kadar bodo zopet preskušnje, naj le pride, kozarec vina mu še lahko plačamo. Sicer pa, če je pri zadrugi toliko nereda, zakaj se ne obrnete ti in tvoji klerikalni pristaši na okrajno glavarstvo? Ali se mogoče bojiš, da bi te zaradi landštrajharije zaprli? In pometali bi klerikalci tudi radi v obrtni zadrugi. Ja, kje pa vas je kaj? Na prstih obeh rok lahko seštejemo vse klerikalne obrtnike, ki imajo obrtne liste. Ostali pa so vsi fušarji, ki jim izvrševanje obrti lahko prepovemo, če bi bili mi taki kot ste vi. In če ti fušarji peljejo svoje vajence k preskušnjam v Ljubljano, bomo mi prav veseli, ker bo manj dela, klerikalci bodo imeli pa nos za 1 meter daljši. Končno omenimo še šentruperskega »unterčuka« Strajnarja, naj pojasni, kdo mu je šel na roko, da si bo mogel sploh kdaj ustvariti eksistenco, liberalci ali klerikalci? In če bi združne knjige in premoženje ne bilo v redu, kdo bi bil tega kriv? Klerikalci, ki so voljeni pregledovalcem knjig in računov. In če tega ne vrše, kakor treba, je zopet en dokaz vsestranske pozornosti in delavnosti klerikalnih kričarjev.

d Mokronog. (Shod v Škocijanu.) Sicer so Škocijanci že povedali svoje mnenje o njihovem kaplanu Komljanu, toda nekaj moramo omeniti še mi. Nikakor nismo pričakovali, da bode to revše tako nesramno, da pojde praat svoje perilo v »Domoljubu« in da bode tako nesramno zavijal resnico. Najbolj so mu seveda v želodec Žlajpah, Ribnikar, Bule, Smrekar, Bučar in drugi, ki so prišli na shod iz drugih občin. Povemo samo toliko, da lahko zavija kolikor hoče, resnica ostane vedno ista: Lastni farani so ga imenovali lažnjivec, lastni farani so ga vrgli iz hiše pod kap in če bi ne bilo tistih, ob katere se sedaj najbolj zaletuje, pa bi se zgodilo morebiti še kaj hujšega. Ponavljamo še enkrat: lažnjivec si in ostaneš, dokaz tvoja debela laž, da so se vozili na vozu iz Mokronoga sami hlapci. Ti so bili sami samostojni gospodarji, hlapca ni bilo niti enega. Tudi tu si se torej zlagal, zlagal toliko bolj na debelo, ker poznaš vsled tvojih pogostih obiskov nekega poslopja v Mokronogu že skoro vse otroke v trgu, udeležnike shoda toliko bolj, ker so bili vsi priče tvoje blamaže pred mokronoškim sodiščem.

d Iz Sodražice. Naš potratni občinski odbor je v svoji seji sklenil, da prepusti svoj stavbeni prostor, namenjen za občinsko ubožnico, za zgradbo klerikalnega društvenega doma, kjer naj bi gnezdili tukajšnji »Orli«, paševala klerikalna posojilnica, kjer naj bi imel organist svoje stanovanje in naj bi bila tudi občinska pisarna. V društvenem domu naj bi bila tudi dvorana, kjer naj bi se udrihalo po liberalnih hrbtih in sklepalo, kako naj se jim čim več izmolze iz njihovega mošnjička. V isti seji se je tudi volil odsek, kateri naj bi določal, ali bolje rečeno študiral, kako naj bi utihotali ogromni prispevek za to nepotrebno zgradbo. Ironija! — Ali nima občinska pisarna zadosti velike dvorane v novem šolskem poslopju? Ako pa hoče občinski odbor privoščiti organistu kak pribojšek, naj mu plača stanovanje v sedanjem prostoru. Da bi pa za gnezdo »Orlov« in njihovih mladičev, kateri uporabljajo še rokav za žepni robec, trosil občinski odbor ogromne vsote, zoper to pa odločno protestiramo. Nismo sicer proti temu, ako hoče klerikalna posojilnica, ali »Orel« nabaviti si svoje lastne prostore na lastne stroške in na lastni zemlji. Ali še ni zadosti, da sta kaplan in krojač obiskovala slednjo ženico, kjerkoli sta čutila denar. Župan Bartol je sicer pameten mož, ali nima moči, niti eneržije, da bi se odločno uprl vsaki nepotrebnosti zahtevi iz župnišča. Enako je tudi z našim občinskim odborom. Klerikalni kimovci, ali vam še ni zadosti, da ste prekoračili proračun pri župnišču za okoli 5000 K? Ravnotako bi se tudi zgodilo pri tej, za občino nepotrebnosti zgradbi. Za povzdigo in gmotno stanje naše občine nima občinski odbor nikakega smisla, pa tudi ne denarja, za izžemanje davkoplačevalcev in nepotrebne zgradbe pa vsega dovolj. Kje pa naj dobimo denar, da bomo plačevali? Može, pri prihodnji občinski volitvi primite metlo in temeljito pometite s takimi, za občino vsiljivimi škodljivci à la Oražem et tutti quanti! — Lansko leto nam je črv poljske pridelke skoraj vse uničil. Farbali so nas, da dobimo obilo podporo. Kako pa smo bili razočarani, ko so nam poslali nekoliko tisoč kilogramov slabega krompirja, namenjenega samo kajžarjem. Tisti krompir je bil zelo drag in v takem stanu, da se ga je skoraj vsakdo branil in ga je še sedaj dovolj. Za tebe pa, dragi kmet in davkoplačevalec, se ni nikdo zmenil, niti naš državni poslanec. On samo takrat prišepa okrog davkoplačevalcev in volilcev, kadar se ponuja za poslanca, drugače se pa ne zmeni za nas. Zatorej kmetovalci, združite, organizirajte se, da vržemo pri prihodnjih **deželno-zborskih volitvah klerikalne škodljivce!**

d Tržišče. »Lažiljub« v soboto zopet udrihal po moji osebi, kakor hribski gad, ako ga primeš na primernem mestu. Pred volitvami je pisal, da bom odločno odletel iz občinskega odbora, ker sem »liberalec«; a volitve so minule in moja oseba z ogrom-

no število glasov še vedno sedi v občinskem odboru. Obrekljivemu vandrovcu z raztrgano torbo se torej ni posrečila njegova modrost, če tudi gleda na »špegle« in prav lahko se trdi, da bode v občinskem odboru moja malenkost imela več vpliva, kakor pa vandrovc s torbo, katero kaj radi orožniki zasledujejo. Tudi župana smo volili, tudi ta temu vandrovcu ne diši — pa je že tako! Župan je vsega poštenja vreden ter ne bo hodil nikdar z »vandrovcem in njegovo torbo«. To je, kar boli in ta bolečina je huda. Vandrovc piše v »Lažiljubu«, da mi piše moje stavke »šuštar« ter hoče s tem stan sramotiti. Jaz pa kot napreden kmet pa stavim, da je vsak svojega stanu in časti vreden, naj bode že šuštar, kaplan, dimnikar, župnik, ali pone srečena kuharica, ki v neprijetnem položaju toži čez »gespuda«. Da si je dopisun pri »Tišlerju« kupil klobaso, me prokleta malo briga. Tam mi tudi niso razmere znane. Vem pa, da so tamkaj cene jako zmerne za popotnike. Da boš pa v prihodnje lahko kupil klobaso v »Unionu«, ali pa »hotel Staatsanwalt«, te prosim, da se podpišeš s polnim imenom, ker ne bom plačal samo klobase, temveč ti bom priskrbel tudi ričet, katerega boš dobil pri sodišču v Rudolfovem. Vsaj vendar ne dežuje vedno! — Na plan z imenom, ako si vreden biti član svetih zakramentov! — F. r. Flais, Dule pri Tržišču, Dolenjsko.

d Volitve v Kandiji, občini Šmihelji-Stopiče. V tej občini ima veliko število mož volilno pravico. Lahko pa rečem, da se v nobeni občini ne poslužuje tako malo mož volilne pravice, tega edinega orožja za napredek, za lastno dobrobit in blagostanje. Kajti na volilni dan, v torek, je prišel na volišče kaplan iz Šmihela, ki nima volilne pravice in torej nič iskati na volišču, kjer je ustavil vsakega volilca in na sleherno glasovnico napisal klerikalnega kandidata Jarca. V tem delu sta se z njim kosala posojilniški tajnik Mervar in ključavničar Vovk. Kaplan nam bo to pozneje tudi pojasnil, kdo je trgal glasovnice, o čemur se zmenimo še pozneje. Tajnik Mrvar, ki je pred časi v Bosni mešal mort, se je tudi že naučil pisati. Vovk mož lepega prepričanja, se je zaklel, da bo agitiral za klerikalce, magari če si »do r-t nože znuca«, kakor se je hvalil, to pa samo zato, ker je bil lani v »Jutru« in če dela prav ali ne! Ta Vovk se je tudi lani zaklel, da bo delal proti županu Zureu, vulgo Štemburju. Sploh se ta Vovk vsako leto drugače zaklinja in ima torej jako lepo prepričanje, mož katoličan, ki bo delal zoper vse, kar je za kmeta dobro in koristno, samo da se hinavsko prikupi kaplanu. Ta Vovk je vzel Antonu Potočarju iz Ragovega z imenom naprednega kandidata izpolnjeno glasovnico in mu dal drugo izpolnjeno z Jarčevim imenom in to proti volji Potočarja. Sploh je bila cela volitev nečuten škandal, prepleten z nasilstvom in goljufijo. Preskrbljeno je bilo, da ni bilo no-

benega orožnika blizu. Klerikalni agitatorji so imeli v rezervi nebroj glasovnic za vsak slučaj. Jasno je, da so bili kmetje nalogani s prižniti in spovednic, ker so, kar jih je bilo nezavednih, govorili in mislili, da gre za vero. Vendar pa je nekaj zavednih mož glasno izražalo svojo nevoljo nad nečistim in predrznim postopanjem kaplana in drugih farških podreptnikov. Ti zavedni volilci so dobro vedeli, da gre le za volitve in eden je zabrusil kaplanu v obraz: »Jaz vem, da je dosti župnikov liberalcev, ki so bolj pošteni kot škof in njegovi nejeverniki!« Drugi je zopet govoril: »Mi smo biki, mi smo osli, ker se damo kaplanu. To niso nobene volitve.« — Tretji je priznal, da niso v nobeni občini še tako daleč za luno, kakor v tej. Večino glasovnic je popisal nasilni in nadležni kaplan z Jarčevim imenom. Pribiti se mora, da dne 13. junija niso Jarca volili kmetje, ampak kaplani brez volilne pravice in klerikalni podreptniki, ki so na volišču izpolnjevali glasovnice in pahnili kmeta za šest let v prejšnjo bedo, stisko in še hujše blato. Upamo, da bo kmet bridko občutil hijsenski oin sebično ravnanje svojih nasilnih izkoriščevalcev, ki so šli sedaj z geslom: »Z bogom nad ljudstvo« in »S peklom nad ljudstvo«, ko bodo pa odhajali na Dunaj, delat draginjo, bodo rekli: »Zbogom ljudstvo!«

d Krasen izid volitev v krškem okraju. Narodno - napredna stranka je na deželi splošno zelo, zelo napredovala, četudi se je še-le zadnji trenutek odločila, spustiti se v volilno borbo tudi na deželi. Naravnost presenetljiv pa je izid volitev v krškem, kostanjeviškem, trebanjskem in mokronoškem okraju, kjer je narodno-napredna stranka sedaj še-le prvič oficijalno nastopila. Pri zadnjih volitvah so oddali v tem okraju volilci v znak protesta proti klerikalcem svoje glasove Pencei, ki je kot premožen in ugleden mož združil 1385 glasov. Simpatije do njegove osebe so bile tako velike, da je n. pr. dobil v Mokronogu samem 309 glasov, dr. Hočevnar pa 28. — Umljivo je, da je na tako lep izid malo vplival tudi župnik Bukovic, ki je svak g. Pence. V krškem volilnem okraju so nezadovoljneži volili priljubljenega vinarkega nadzornika Gombača, kateremu so oddali 873 glasov. S klerikalno stranko nezadovoljni volilci, med katerimi je bila večina vrlih naprednjakov, so torej združili na lokalne osebne kandidate nič manj kot 2258 glasov. Letos pa osebne kandidate odpadle in **narodno - napredna stranka** je takoj pri prvem boju dobila 2779 glasov, dočim je klerikalec Hladnik dobil le še enkrat več glasov. Ta prvi uspeh na deželi je tem lepši, ako pomislimo, da je dejansko vsak tretji volilec oddal svoj glas za naprednega kandidata in za napredno strako. Bali se naši volilci niso pogubljenja, s katerim jim je škof pretel v pastirskem listu, bali se niso žuganj farovške gospode in naravnost junaško so šli v boj.

Nasprotniki so delovali z najostudnejšimi lažmi. Med ženske so n. pr. raztrosili laž, da ima gospod Ribnikar 5 nekrščenih otrok in dve ženi. Širili so med ženske vest da je Ribnikar hudoben človek, ki drugega ne dela, kot da ženskam jajca pobija, mleko proč zlija. Kmetom so klerikaleci pisali veliko število anonimnih **dopisnic**, na katerih pišejo, da jim bo Ribnikar s cepljenjem **moril** svinje v hlevu in **kužil** govejo živino s kugo na parkljih in v gobcu. — Ribnikar seveda ni mogel zasledovati in zavračati takih zlobnih in lažnjivih trditvev, ker je imel le toliko časa, da je lahko priredil 20 shodov za svoje volilce in se je utegnil v vsaki občini komaj pokazati. Če se še pomisli, da si je duhovščina zadnje dni vse jezike in pete zbrusila za Hladnika, da se je zadnje nedelje ves klerikalni štab iz Ljubljane vrgel na ta volilni okraj, je rezultat za napredno stranko naravnost razveseljiv. Klerikaleci so tudi delali naprednemu kandidatu ovire, da ni mogel vršiti svoje naloge kot kandidat; kajti brez dvoma so vplivali na vladnega svetnika **Lasehana**, ki ni hotel dovoliti Ribnikarju pred volitvami niti 14dnevne dopusta, dočim je n. pr. klerikalni kandidat Stepančič imel več tednov dopusta. Vzlic terorizmu, vzlic slepariji, vzlic kratkemu času za agitacijo, je uspeh volitev v krškem okraju tak, da — ako bodo naprednjaki tudi po volitvah nadaljevali začeto delo — si klerikaleci prav lahko izračunajo, kdaj jim poteče gospodarstvo v tem okraju. Volilci tega okraja pa naj bodo **ponosni** na krasen uspeh, ki je najlepši na celem Kranjskem in naj gredo sedaj takoj na delo, do zmage!

d Banjaloka. Vprašanje šulferajnske šole v Banjaloki postaja od dne do dne resnejše. Pred nekaj dnevi je imel grof Barbo z agitatorjem knezom Auerspergom shod za državnozborsko volitev v Liefeldu pri Kočevju. Na tem shodu se je med drugimi oglašil k besedi ponemčeni Slovenec Curl in predlagal, naj se v občini Banjaloki in Fari ustanovi po ena šulferajnska šola. Za Fara jim je odgovoril neki navzoči Slovenec, da je ni treba, pri banjski je pa ostalo. Grof in knez sta baje to misel odobraval in obljubila, jo podpirati z vsemi močmi. Če bi prišel na ta shod kakšen slovenski hudomušnež, bi rekel, sedaj vem, zakaj so ti razni grofi itd. že tri leta gruntali, ali naj se prezida šola v Banjaloki ali ne. Vedno več novic čuje človek o tem velikanskem delu, da se namreč namerava v Banjaloki šolo dvigniti za eno nadstropje. — Znani Osterman, zapnik ljubljanskih in drugih (ne domačih) klerikalcev se je počel repenčiti, da je treba v Banjaloki šulferajnske šole. Našel je že nekaj somišljenikov, ki njegovo početje odobravajo, toda ti ljudje so zaslepljeni od njegovih sladkih besed in ne vedo, kaj je šulferajnska šola. Pod šulferajnsko šolo si mislijo nedolžni pouk v nemščini in nič drugega. Toda možje, šulferajnska šola v

slovenski občini je to, kar je volk med čredo ovac. Namen šulferajna, oziroma šulferajnskih učiteljev je ta, da se naredi iz poštenega Slovence zasramovalca svoje rodne matere, svojih rodnihi staršev, bratov in sester. Iz nas pohlevnih Slovencev bi vzgojil naš najhujši sovražnik, »nemški učitelj« ostudne bojvornike in tolovaje proti lastnim bratom, vzgojil bi tate miru v občini. Sedaj složni sosedje in občani bi postali kot volkovi in konce temu bi bila gospodarska propast. Klicali bi proti samim sebi orožnike, sodnijo, advokate itd. in kmalu bi šla ena domačija za drugo na boben. Vzemimo si zgled pri naših sosedih na Kočevskem. Slovenci po očetu in materi, so danes najhujši nasprotniki Slovencev, tedaj proti svojim lastnim bratom. Radi demonstracij proti Slovincem v Dolgi vasi in Kočevju so bili ravno ponemčeni Slovenci najbolj kaznovani. Največji hajlarji na Zdihovju, v Škrilu, v Zajčji vasi, Črnem potoku, Levodolu in sploh po Kočevskem, so iz Slovencev nastali Nemci. Zapodite torej Ostermana, ko se vam bo laskal in pihal na sree: Mi držimo tja, kjer je večina, namreč k Nemcem, kajti to je izdajalstvo, ki se bo maščevalo in izdajalec ni še nihče poštoval. Ako sledite germanizatorju Ostermanu in postanete Nemci, gotovo ne bo to tajno ostalo, izvedel bo za to širši svet in Nemci sami bodo pljuvali na vas in vam pod nos brunali: To so oni Slovenci, ki so postali Nemci edino zato, da bi iz nas ložje denar spravili, to so Judeži Iškarjotje, ki je prodal Kristusa za 30 srebrnikov. Posledica bi bila ista kot pri Iškarjotu, vest bi vas pekla, za vselej, kajti niti Slovenci, niti Nemci ne bi marali za vas. Možje, pamet in držite se onih, ki vam svetujejo vse svoje moči napeti, da se razširi ta šola v trirazrednico. Tam se bodo vaši otroci naučili toliko nemščine, kar je potrebujejo, da si bodo lažje po svetu služili svoj kruh s krošnjarstvom. — Ljubljanskim in vsem klerikalcem pa čestitamo na takem pristašu kot je Osterman.

o Gorenjske novice o

g Št. Vid nad Ljubljano. Pretečeno nedeljo smo imeli v našem okolišu volilni boj za državnozborske volitve v pravem pomenu besede. Pri nas v Št. Vidu smo imeli dva shoda na Trati pri Žibertu in v Št. Vidu pri Cirmanu, govorila sta napredni kandidat g. Tribuč in delavski kandidat g. Kristan. V Zgornji Šiški pa je napovedal javen shod dr. Šusteršič. Ker nam je pa, kakor smo že poročali, zlobni župnik Zabret pred 14 dnevi razsul napovedani shod našega kandidata g. Tribuča, smo to le vrnili dr. Šusteršiču. Zabretu naj se tedaj zahvali, ne pa na nas pošiljati kordon orožnikov in nas v »Slovenec« in na shodu nazivati delavske barabe in s podobnimi izrazi Šusteršičeve dostojnosti. To si bomo zapomnili. Tudi

volišča v Št. Vidu kot v Zg. Šiški bila so dne 13. t. m. močno zavarovana z orožniki. V Spod. Šiški se je prvotno določeni volilni komisar zamenjal s finančnim nadkomisarjem. Volitve so se povsod vršile jako mirno. Izid je sledeči v Št. Vidu: **Tribuč 71, Kristan 45, Šusteršič 273 glasov**, v Zgornji Šiški Tribuč 56, Kristan 119, dr. Ivan Šusteršič pa 130 glasov, neveljavnih v obeh občinah Tribuč 10, Kristin 8, Šusteršič 4 glasove, praznih je bilo 8 glasovnic. Iz teh števil je razvidno, da je v šentvidski fari bilo proti klerikalnem oddanih **309 glasov**, klerikalni kandidat Šusteršič pa je dobil 407 glasov. Pri zadnji državnoborski volitvi pred 4 leti pa je dobil klerikalec dr. Šusteršič v teh občinah 390 glasov, napredna kandidata pa 173 glasov. Med tem torej, ko je klerikalizem pridobil v štirih letih 17 volilnih glasov, pridobile so napredne stranke 136 glasov. To naj si Zabret zapomni. Te številke pa tudi nam jasno govorijo, da **obupati ne smemo! Ako smo v štirih letih pridobili 119 glasov več kot klerikalci, bomo lahko v par prihodnjih letih pridobili še 98 glasov**, katero večino ima letos klerikalizem v šentvidski fari.

g Oselica. Poročamo vam veselo vest, da se tudi pri nas ljudstvo otresa S. L. S., kar je pokazala zadnja državnoborska volitev dne 13. junija. Naš kandidat je dobil 177 glasov, nasprotni pa 231. Pred štirimi leti je dobil napredni kandidat komaj sedem glasov. Mi sicer politično še nismo dovolj izobraženi, vendar smo pa tudi mi prišli do spoznanja, da delajo klerikalni poslanci samo obljube, ne store pa nič. In čeprav nismo letos zmagali, vendar hočemo delovati tudi vnaprej, da končno vendarle premagamo ljudstvu sovražno klerikalno stranko.

g Nesramna klerikalna agitacija v Selški dolini. Kako so delali klerikalci v Selški dolini za svojega blaženega Čočca, presega že vse meje. Letali so od hiše do hiše, hujskali žene, dekleta, fante, otroke, jih strašili s peklom in večnim pogubljenjem ter z naznimi nesrečami, tako, da je ubogi volilec že vsled ljubega hišnega miru zapustil svojo prosto voljo ter se uslužil klerikalnemu nasilstvu. Z vso silo pa so se klerikalci vrgli na sorško občino, domačo občino samostojnega kandidata g. Fr. Demšarja, župana in posestnika v Zalem logu. Z najpodlejšimi sredstvi so delali proti njemu, obrekovali ga in sramotili na najgrši način. Volilce so begali in motili z najrazličnejšimi obljubami, postavljali jim faro v Davči, delali ceste itd., seveda so si pri tem ti klerikalni pošteniakoviči mislili: **obljubiti pa dati je že preveč**. In zakaj so delali vse to? Zato, ker samostojnemu kandidatu ne morejo predbacivati niti trohice, ki bi zamogla omadeževati njegovo osebno čast in poštenje. Mi pa ga poznamo, vemo kdo da je in zato mu zaupamo. Klerikalci so tako delali, da bi moža, ki je od vsakega spoštovan, objedli

na časti in spravili v nezaupanje. Ljudstvo zavedno in pošteno, odpri oči in spoznaj jih. Dokaz temu, da je neodvisni kandidat pošten in vzoren gospodar ter občespovstovana oseba, je nebroj pozivov, da naj prevzame kandidaturo celo iz klerikalnih krogov — ter glasovi, katere je dobil od volilcev, ki kljub grožnjam in peklenskemu ognju, s katerim so duhovniki grozili s prižnice — ne ustrašijo ter zahtevajo za-se človeka, ki bode kaj storil za-nje, ter vedno zastopal njih koristi, ne pa mirno kimal v državnem zboru, kakor Čoč. Iz vseh prižnic so duhovniki grozili proti njemu. Pridiga za pridigo in nič drugega kot sama politika in hujskarija proti samostojnemu kandidatu F. Demšarju. Župnik Sever na Zalem logu je baje bolan tako zelo, da ima zdravniško prepovedano govoriti. V šoli ne more poučevati. Oj ti ubogi revež! »Na prižnici udrihati po g. Fr. Demšarju to pa je malenkost.« Seveda tu ne trpijo pljuča in grlo! Kajne, da ne? Za take pridige pa imate g. župnik dovoljenje? Kajne? Tako se je godilo v naši dolini! Strašili so s peklom in večno sodbo samo, da bi še rešili Čočca. Kajne Čoč, saj to boš pripoznal, da so ti na državnoborski stolec pomagali samo duhovniki s svojimi prižnicami, ter babe.

g Iz Sore. Po prstih jih je dobil? Kdo? — No, kakor smo naprej vedeli, naš kaplan Edvard. Ljudje pravijo, da je bil ves poten, tako sta orala z župnikom zaradi njegovih pamfletov v »Slovenec« in »Domoljubu«. »Komaj dihamo v teh težkih razmerah. Ali ne veste, da je sorška afera še v krvi našim ljudem? Kako samozatajevalno delujem jaz, nočem poznati ne liberalca, ne klerikalca!« Nekako tak je bil uvod »levitov«, ki jih je bral g. Finžgar kaplanu Šimnecu. »Vi pa izzivljate župljane, izzivljate jih v časopisu, tu jih javno zmerjate, jim pregrehe po storjeni pokori še očitate... Kaj Vam je mar g. župnik Berce? Znano vam je, kot meni, da je iskati začetka nesrečni sorški aferi v Preski, tam se jo je brezvestno netilo, v Sori se je pravico križalo, v Preski pa krivico odlikovalo.« — »Oprostite, g. župnik,« se je opravičeval kaplan Edvard, »jaz nisem mislil tega storiti, ali preški župnik Brece ni dal miru preje, kot da sem mu obljubil pisati, imam priče!« — »Ali ne poznate Brece?! Saj Vam je znano, da mu tista luknja pod baroko na temenu ne da normalno misliti. Da ste vi moj kaplan, to je njegovo delo, ker si je mislil, da dobi v vas zanesljivega špijona... Brece tu ni ljubo, da bi bil na Sori mir. Kar ste vi storili, se ne da nestorjeno napraviti, dalo pa bi se vsaj malo popraviti in oblažiti in to je nujno potrebno, ker naši možje ne bodo pustili nekaznovanega vašega grdega nastopanja, dvomljive vrednosti je pa tudi vaša duhovniška čast, če žugate duhovniku - župniku, ki ima tu domovinsko pravico, s (kremenom) kamenjem, ako pride domov v družbo tistih, ki

ga ljubijo. Naročam Vam, da prosite odpuščanja vse, katere ste razžalili in jim daste tudi primerno zadoščenje!« — Temu poročilu dostavljamo dobrohoten nasvet g. kaplanu, naj se ogiblje sovražnega nam župnika Brece.

g Čudeži v Preski. »Le govorite, kar hočete, naš gospod je pri presvetlem škofu prvi!« je zatrjeval Kuhar iz Hraš, brat fajmoštra Janez Brece, možem, zbranim okoli povabne gostilniške mize. »Že za tehanta bi bil lahko takrat, ko je bilo v Kamniku prazno mesto, tudi presvetlemu je izpovedal to svojo željo, pa' so mu odvrnili, — ne mislite, da so bili v zadregah, ne! — da ga nimajo v škofiji duhovnika, ki bi bil za Medvode tako ustvarjen, kakor naš gospod. Zato so ga pa tudi izbrali za svojega svetnika in ferboltarja!« — »E,« pravi Hrastovec, »ta fajmošter pa že ni iznašel smodnika. Kar časa je v Preski, smeja se ljudje vselej med krščanskim naukom, pridiga pa je bila samo ena brez smeha. Veš, Kuhar, tako in še lažje si ti za gospoda, kakor Janez. Tvoja stara ti bo kuharica, ti si kupiš le »figuro«, obrisi, pisati in kvartati znaš bolje, kot Janez, saj mu hodiš oboje pomagat, piješ ga tudi rad, kot...« — »No, no, ne rečem, marsikaj mi je znano iz duhovniškega poslovanja,« pripomni Kuhar, izpraznivši kozarec, »razne važne spise pišem jaz za gospoda. Pa vselej je vse prav, naj ključarji podpišejo popreje na belo, ali pozneje že spisano. Pa kaj sem že hotel reči? Naš gospod ga nima para. Njegovi cerkveni računi so najboljši, njegove pridige najboljše, vse njegovo dejanje in nehanje najbolj yzorno, da, znan je kot prvi abstinent...« — »Popije ga pa več, kakor jaz in ti, Kuhar in pijani Olupej ter Zaplotnikova modronosa Mina,« meni Hrastovec. »Skriti ga zna, predno pije, skriti, ko pije, skriti, ko se je navžil.« »Zaplotnikova je pravila,« dostavi Mihovec, »da ima v farovžu vino in pivo in žganje in brinjevec, borovničarja in druge take dobrote. Ne kupi pa tega nikdar, ampak godi se mu čudež, kakor pri tisti ženi v Sarepti. Vsa pijača se sama množi in to tako, da, čim več je povžije, tem več se je samo naredi. To je naravnost čudež!« — »Presneta kapa, čudež je, čudež! Jaz pa vem pri tem še za drug čudež,« pravi Kuhar, »že malo navrtan,« kaj pa bode rekli k temu, da ima naš gospod vino kar v zaboju, kar v navadni kišti ga ima! Tista kišta je že »nastavljena«, pipa pa ima »zapik«, da je ne odpreš...« — »Da bo konec modrovanja, bom pa še jaz eno rekel, ki bo držala,« se oglasi posestnik Selovec: »Preški čudež je ta, da imajo ljudje oči, pa ne vidijo, ušesa, pa ne slišijo, možgane zdrave, prave človeške možgane, pa si ne upajo misliti. Fajmošter Brece je pretkan in prifrknjen. Da bi se ga imelo za vzor abstinenta, odpošlje in prejme sod vina v zaboju, to veš dobro ti, Kuhar, ki si ga sam vozil. Da bi se mu njegovo jako sovražno početje ne

štelo po vrednosti v greh, dela se silno naivnega, njegova navidezna pobožnost pa je tisti plašč, s katerim zakriva vse svoje, često sebične in hudobne namene. In ko gledajo ti dobri in pošteni ljudje »sveto pobožnost« fajmoštrovo, jim je vse svetost, kar jim ta fajmošter reče, svet jim je »Slovenec« in »Domoljub«, svet dr. Šusteršič in Gostinčar, svet »ofer«, kjer odlagajo Brencetu svoje težko prislužene krone, živ greh pa in sam antikrist je tisti človek, ki ga ne polivali fajmošter, in naj si bo kdor hoče in kakršen hoče. Njemu se more zameriti še ta, ki je že v večnosti... Tu treba res čudeža, da se odpre ljudem spoznanje. Časteč to dobro ljudstvo, želim, da se zgodi prav kmalu tak čudež!

Notranjske novice

n Zagorje na Pivki. Neusmiljena je smrt. S kruto roko poseže sedaj tukaj, sedaj tam in neizprosno ugrabi človeško bitje. Tako je nas Zagorje zadela dne 2. junija nenadomestna izguba. Izgubili smo svojega gospoda župnika Franciška Groznika, ki je po kratki ali mučni bolezni podlegel v prezgodnji grob, komaj 66 let star. Bil je mož, kateri je iz vsega srca ljubil svoje farane in bil velika podpora z besedo in dejanjem vsakomur, ki je pri njem pomoči iskal. Bil je mož, kateri se ni vtilkal v politične boje, ampak svoje duhovske dolžnosti vestno in natančno izpolnjeval. Zaradi njegovega dostojnega življenja je bil v svoji župniji priljubljen in visoko spoštovan. Dokaz temu je bil njegov velikanski sprevod došlih prijateljev in znancev od vseh strani. Z njim je izgubilo naše prostovoljno gasilno društvo svojega podpornika. Za njegovo veliko požrtvovalnost udeležilo se je društvo korporativno njegovega pogreba in položilo krasen venec na njegovo gomilo. Žalovanje po njem nam je polajšano vsaj s tem, da ga bomo imeli na domačem pokopališču v sredi svojih ranjeih. Njegov grob nam bo vedno pred očmi, kakor spominek moža, kateri si je zaslužil spoštovanje in ljubezen. Torej, prečastiti gospod župnik, z bogom, v nadi, da se vidimo še enkrat nad zvezdami.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 10. junija 1911.
Gradec: 17, 78, 51, 73, 62.
Dunaj: 89, 14, 74, 88, 61.
Dvignjene v sredo, dne 14. junija 1911.
Brno: 55, 18, 70, 13, 63.

Odelati imama

2 rejena vola in 1 bika

skupaj cenjeno 1800 K in 100 mernikov pšenice po 25 K mernik. Vse postavljeno na kolodvor Sava. Franc Lovše, vas Tirna 18, p. Sava.

Le tedaj

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, »pravega«: Francka: iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko. D

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	2	—	2	08
1 " " " II. " . . .	1	80	1	92
1 " " " III. " . . .	1	60	1	72
1 " telečjega mesa . . .	1	80	2	20
1 " praščjega mesa (svežega) . . .	2	—	2	20
1 " " " (prekajenega) . . .	2	00	2	20
1 " koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 " jagnjetovega mesa . . .	1	60	1	80
1 " kozličevega mesa . . .	1	80	2	—
1 kg masla . . .	2	50	2	70
1 " masla surovega . . .	2	40	2	60
1 " masti praščje . . .	2	16	2	20
1 " slanina (špeha) sveže . . .	1	80	2	00
1 " slanina prekajene . . .	1	90	2	—
1 " sala . . .	1	92	2	—
1 " surov. margarinkega masla . . .	1	90	2	—
1 " kuhan. margarinkega masla . . .	2	09	2	10
1 jajce . . .	—	05	—	06
1 l mleka . . .	—	20	—	—
1 " " posnetega . . .	—	8	—	10
1 " smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 " " kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 " čajnega surovega masla . . .	3	60	—	—
1 piščanec . . .	—	80	1	20
1 golob . . .	—	40	—	44
1 raca . . .	1	70	—	—
1 gos . . .	—	—	—	—
1 kapun . . .	—	—	—	—
1 puran . . .	—	—	—	—
100 kg pšenične moke št 0 . . .	39	80	—	—
100 " " " " 1 . . .	39	30	—	—
100 " " " " 2 . . .	38	80	—	—
100 " " " " 3 . . .	37	80	—	—
100 " " " " 4 . . .	37	—	—	—
100 " " " " 5 . . .	36	—	—	—
100 " " " " 6 . . .	33	—	—	—
100 " " " " 7 . . .	29	—	—	—
100 " " " " 8 . . .	16	—	—	—
100 " koruzne moke . . .	19	—	—	—
100 " ajdove moke . . . I. . .	40	—	—	—
100 " ajdove moke . . . II. . .	36	—	—	—
100 " ržene moke . . .	31	—	—	—
1 l fižola . . .	—	18	—	30
1 " graha . . .	—	36	—	40
1 " leče . . .	—	32	—	36
1 " kaše . . .	—	20	—	22
1 " ričeta . . .	—	18	—	20
100 kg pšenice . . .	26	—	—	—
100 " rži . . .	18	40	—	—
100 " ječmena . . .	18	50	—	—
100 " ovsa . . .	21	—	—	—
100 " ajde . . .	20	—	—	—
100 " prosa belega . . .	18	—	—	—
100 " " navadnega . . .	—	—	—	—
100 " koruze, nove . . .	16	60	—	—
100 " krompirja . . .	7	50	7	80

Lesni trg.

Cena trdemu lesu 10 do 10:00 K.
Cena mehkeemu les 8 do 8:00 K.

Trg za seno slamo, in steljo.

Na trgu je bilo

voz sena . . .	3	50	3	80
" slame . . .	3	50	3	20
" stelje . . .	2	00	2	70
" detelja . . .	5	00	5	40

Mestno tržno nadzorništvo.

Slay. občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem vljudno naznanjam, da se bodem konec meseca junija preselil iz hiše g. Ivana Korošca

v lastno hišo,

kjer bodem nadalje izvrševal

mesarsko obrt.

Zagotavljajoč cenjeno občinstvo najboljše in točne postrežbe s svežim in suhim mesom, ki se bo dobivalo pri meni vedno za 4 vin. ceneje kot drugod.

Za obilni obisk se najtopleje priporoča

Franc Zaplata, mesar
v št. Petru na Krasu.

Nihče se še ni pokesal, .-. ki je kupil pri meni .-. .

namreč mnoga pismena priznanja dokazujejo, da so moji aparati najboljši.

Velika zaloga gramofonov, plošč, šivank i. t. d.

A. RASBERGER,
Ljubljana, Sodna ul. 5.
(Zraven c. kr. sodnije.)

Za živinorejce

priporoča

klajno apno, redilni prašek za konje govejo živino in svinje. Fluid za konje, grenko sol, zmlet kolmoš, encijan i. t. d.

„ADRIJA“

drogarija, konces. prodaja zdravilnih zelišč in strupov za lovske in tehnične namene v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5.
Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

obrestuje hranilne vloge po

4.75 %

in daje posojila po

6 %

Uradije v lastnem „Zadružnem domu“ vsako nedeljo od 1 do 5 in vsako sredo od 4 do 6 ure. 51

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilnični račun št. 828.406.

Telefon šte. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➡

v lastnem
zadružnem
➡ domu

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**➡ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➡Obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po 5¼% s ½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

LISTEK

Proti vsemu.

Češki spisal Al. Jirasek.

Prvi del.

(Dalje.)

Naenkrat je začul, ko je stal ravno pri vozu, zunaj velik hrup. Prihajal je iz vasi in se je bližal dvoreu. Hitro je stopil duhovnik k malim vratcem in pogledal skozi špranjo. Družina z dvora in vaščani, moški, ženske in otroci so se gnetli okrog kmetov, ki so bili ravno prispeli vsi rdeči in potni in okajeni. Drug je bolj vpil od drugega in je razburjen razkladal, kaj se je godilo v Bukovskem, kaj propovedujejo duhovniki in zakaj so prišli.

Prošt vsega ni mogel razumeti. Naenkrat pa je eden stopil iz gručice in kakor zbesnel se je postavil pred majhno kmečko hišo, tako da je stala večja kmetija na desni, dvorec pa na levi. Izmenoma se je oziral zdaj na dvorec, zdaj na kmetijo in je vpil iz polnega grla ter vihtel svoje težke, rdeče rok nad glavo:

»Sosed Riha! — Visokorodni vladika! — Ne, ne visokorodni — brat! Bratje! Izpraznite hiše! Izpraznite dvore, ven z živino, ven z imetjem! Svojo hišo bom zažgal! Zaradi Kristusove ljubezni Vam to naznanjam! Z brati pojdem v Tabor; oni so angeli božji, ki nas hočejo rešiti iz te Sodome! Kdor noče poginiti v božji sodbi, naj mi sledi! Tam ni plačila in ni davkov. Vsi bomo bratje! Vsi! Sami zažgite svoje hiše, nič ne bo ostalo nedotaknjeno! Nič! Nič! Samo Tabor. Izpraznite hiše! Zažgal bom!«

Ves hripav od vpitja se je obrnil proti dvoreu in proti množici. Ves zasipel v obraz z razmršenimi potnimi lasmi in bliskajočimi se očmi je vpil vedno iznova:

»Zažgal bom! Zažgal bom!« in kakor zblaznel je stekel v hišo.

Ves prestrašen je stekel prošt od vrat stran in k vozu. Vprežena konja sta stala pred vežo. Samo še sestro Marto v voz in hajd skozi zadnja vrata! Morda še ni prepozno, je mislil prošt strašno razburjen. Že je izgubaval hladnokrvnost. V tem trenutku je krik v vasi narastel kakor vzplamteči ogenj. Vpili so in hiteli — proti dvoreu. Že so se oglašali pred vrati strasti polni glasovi. Zdaj so začeli razbijati s svojimi jekleno trdimi rokami in s sekirami po vratih.

»V vrečo s teboj, menih! V vrečo! Kutar! Odpri!«

»Zažgite jih! V ogenj z njimi!«

»Zažgali so svetega mojstra! Oni uničujejo dobre kristjane! Ravnotako, kakor Nemei!«

»Odpri! Odpri vrata!« so tulili grozeči glasovi vsi vprek in težki udarci so padali na vrata.

XII.

Nuna, v svoji beli samostanski obleki in z razpletenimi lasmi ni spravila nobenega glasu iz sebe. Stari cerkovnik, ki je čutil, kako se je na njega naslonjeno dekle treslo, je prosil prošta, da naj jih nikar ne zapusti in je začel glasno moliti; prošt je anmreč rekel, da si hoče ogledati še okna v izbi. Starcu so se tresle ustnice in brez besedi je zrl v poltemo če se prošt kmalu vrne.

Prošt je med tem zavaroval okna v izbi, ko pa je hotel zapreti ravno še drugo okno, med tem ko je divjalo pred vrati vpitje in razgrajanje naprej, so se mu začele tresti noge v kolnih. Videl je, kako se je vzpel ravno nekdo na streho hrastove ograje in začel zmagovalno vpiti, za njim je prišel drugi, tretji . . . Zlezli so gor, oboroženi s kiji in skočili na to stran ter navalili na vrata, da jih odpro.

Več ni slišal in ni videl prošt. Skočil je od okna in zbežal v kamrico, kjer je zaklenil vrata za seboj. Da je sovražnik pri-

šel že na dvorišče, mu ni bilo xreba praviti. Hrup se je vedno bolj bližal, slišali so vpitje in razbijanje po vratih. Cerkovnik je skočil prosto nasproti in je klical, vijoč roke:

»Gorje nam! Gorje! Brez zakramentov umreti, brez spovedi!«

»Bog je milostljiv, dal nam bo moči,« je tolažil duhovnik z mirno udanostjo. »Poklekni!« je zaklical cerkovniku in proti sestri obrnjen je izpregovoril mило in pomirjujoče: »Sestra, molite, odvezo vam hočem dati!«

Vrgel je kožuh in čepico stran in se pripognil v beli obleki svojega reda k staremu in k deklici, trdno prepričan, da jim grozi smrt. Veliki, dobro rejeni duhovnik jih je blagoslavljal z desnico. Glas se mu je tresel, ko je govoril besede:

»Ego vos absolvo in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti —«

Potem se je zgrudil sam na kolena in je sklenil roke k molitvi. V kamrici je zavladala za hip moreča tišina. Zunaj hrup in vpitje . . . Naenkrat se je zazdelo, da plava po kamrici slab rdečkast svit. Prikazal se je in ugasnil ter zopet vzplamtel in že se je svetilo skozi špranje na oknih v rdečkastem svitu. Za trenutek je prenehal hrup zunaj in prenehali so udarci ob vrata; samo razdražene glasove so slišali, kakor da se zunaj kregajo. To in boljše rdečkasti svit je prestrašil lunoviške begunce iznova. Spoznali so, da so obkoljeni in da gori vse okrog njih in da so besneži zažgali dvorec.

Prošt je skočil na noge, odprl je nekoliko leseno okence in pogledal ven, potem je počakal nekoliko in prisluškoval; končno je odprl leseno okno popolnoma in pogledal na plano.

Na sadnem vrtu ni bilo nikogar; vse prazno, samo rdeča mačka z razmršenim kožuhom je kakor strela švignila mimo. Prihajala je od sprednje strani, kjer so se valili v višini za kromami še nezelenih dreves oblaki črnega, gostega dima. Golobi so krožili po zraku. Od tam je prihajal zmeden hrup, skozi katerega so slišali tu in tam tarnanje ženske in takoj nato vpitje hripavega moškega glasu. Prošt je napel ušesi, razumel pa ni ničesar. Ko je okno zopet zaprl in stopil k postelji, je v tolažbo vsem povedal, da ori nekje v bližini, ne pa dvorec.

Bartuhova kočja je gorela. Sam jo je bil zažgal, ker je bil prepričan, da mora to storiti za svoje izveličanje in za izveličanje svoje rodbine, da tako ubeži poginu in božji kazni in da najde v Taboru svojo rešitev.

Ta nepričakovani, četudi naznanjeni požar je prišel tudi vladikovemu oskrbniku prav, ki je bil prihitel obenem z besnimi kmeti in z družino na dvorec. Če bi bili prošta ujeli kje drugod, morda pred dvoriščem, potem bi bil pač tudi on krepko pomagal, morda bi ga bil tudi sam prijel. Ko pa je razdivjana druhal s silo vdrla na dvorišče in je hotela prekoračiti prag hiše, si je premislil in z grozo je mislil, kaj bi se lahko zgodilo v hiši med odsotnostjo gospodarja. Končno je bil vendar duhovnik gost njegovega gospodarja, in bolnica . . .

Že na dvorišču je skušal zadržati napadalce. Na pragu hiše pa se jim je postavil v bran in še dva hlapca sta mu pomagala. V tem so zunaj zakričali, da gori, da je Bartuh resnično zažgal svojo hišo. Mnogo jih je na ta krik takoj odnehalo in steklo tja; drugi pa so jim kmalu sledili, ko je neka ženska prinesla novico, da gori tudi pri Rihi. Pred pragom vladikove hiše je postalo prazno in tiho. Po kratkem času je tudi oskrbnik odšel, prej pa je zapovedal hlapcu, da naj odsedla konja in pobiti v Bukovsko povedat gospodu, kaj se je zgodilo.

Ko je oskrbnik zapustil posestvo, je ravno še videl, kako je stal Bartuh pred svojo gorečo hišo, rdeč v obraz in brez čepice, z razmršenimi lasmi in zabuhlimi očmi ter vihtel kakor nor sekiro nad svojo glavo ter klical, da naj gredo vsi v Tabor, dokler bratje Bukovskega še niso zapustili. Gorje mu, ki bi bil tudi le roko dvignil, da gasi! Zraven njega je stal njegov mali sin in je jokal; njegova tarnajoča žena je prinesla iz goreče hiše zavitek ubožnih pernic in hleb kruha in je klicala sosede za božjo voljo, naj pomagajo . . .

(Dalje prihodnjič.)

Kri! in dober zajutrak dosežejo odrasli in otroci, bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite
Moč! v gospodinjstvu na kavi, sladkorju in mleku, ako pije **SLADIN**,
Zdravje! to je dr. pl. Trnkóczya **SLADNI ČAJ.**

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po ... povzetju pod naslovom v glavni zalogi. ...

Lekarna pl. Trnkóczya

... v Ljubljani zraven rotovža. ...

10 zapovedi

za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek zastoj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno Trnkóczya zraven rotovža v Ljubljani.

Uradne ure pri Mestni hranilnici ljubljanski

so za stranke odslej

ob sobotah in dneh pred prazniki od 8. dopoldne do 1. popoldne, sicer pa od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 4. popoldne. Ob nedeljah in praznikih se sploh ne uraduje.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Fr. Mally & dr.

parna opekarna v Srednjih Gameljnih
 pisarna v Ljubljani na Resljevi cesti 2.

priporoča svojo izborna

zarezano

strešno

(falc) in

zidno

OPEKO

na stroj

v vsaki

množini.

Posojilnica v Ribnici

reg. zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Ima na razpolago

17 12—4

domače hranilne pušice

jako pripravne, da se navaja mladino na varčevanje.

Posojila daje na osebni kredit in proti

... vknjižbi proti 5—6% obrestovanju. ...

Vplačani deleži koncem leta 1910 40.700 K

Rezervni zaklad koncem leta 1910 184.743 K

Pijte samo Tolstovrško slatino

ki se dobi dosedaj na Kranjskem pri sledečih preprodajalcih:

F. Kutin, Postojna
 V. Bon, Raka pri Krškem
 P. Dolenc, Kranj
 Brata Kobe, Novo mesto
 F. Hafner, Lesce
 Kmetško društvo, Srednja vas
 I. Gerbec, Studenec-Ig
 Simončič, Ljubljana
 Menčinger, Ljubljana
 A. Šarabon, Ljubljana
 F. Stergulec, Cerknica
 Fr. Fajdiga, Sodražica
 Gospodarsko društvo, Sodražica
 A. Domicelj, Zagorje Kras
 F. Gerbec, Vrabče
 Koželj, Mokronog

T. Repouš, Št. Janž
 K. Kumer, Kamnik
 Berjak & Šober, Ljubljana
 A. Rus, Ljubljana, Mar. Ter. ces.
 I. Tomšič, Il. Bistrica
 Benčina, Stari trg-Rakek
 Franjo Lah, Lož pri Rakeku
 T. Dolenc in Debelak, Škofjaloka
 Korbar, Zagorje
 Lekarna, Bled

Naročila sprejema tudi potnik g.

Fr. Remic, Ljubljana

ali pa

Tolstovrška slatina,
 pošta Guštanj, Koroško.

Sprejmejo se še založniki!

Slovenici! Svoji k svojini! Kupujte, naročajte, zahtevajte, ponudite in pijte samo Tolstovrško slatino, ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna osvežujoča kislina voda.

Svoj izdelek **ostro žgane**

**strojne zidne in
 zarezane strešne**

priporoča

J. KNEZ V LJUBLJANI.

opeke

prve vrste

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.